

MAX MOERMAN (72)**Zelfstandig adviseur****Woont in** Baambrugge**Is sinds** 2008 zelfstandig adviseur in de energiemarkt**Werkte tot** 2008 als senior projectmanager voor diverse multinationals**MARIANNE MOERMAN (68)****Sieradenontwerper****Woont in** Baambrugge**Is sinds** 1994 eigenaar van een antiekzaak. Lanceerde in 2005haar sieradenlijn VJR Jewels **Werkte tot** 1996 als lerares in het basisonderwijs

‘Ik ben veel te energiek om te stoppen met werken’

Soms zeg ik wel eens tegen Marianne dat ze het rustiger aan moet doen, maar dat kan ik net zo goed tegen een muur zeggen. Ze luistert toch niet,’ zegt Max Moerman. ‘Zelf zit ik ook niet stil. Ik ben nog veel te energiek om te stoppen met werken. Tien jaar geleden ben ik, na het ingaan van mijn prepensioen, begonnen als zelfstandig adviseur. Ik vind de technische ontwikkelingen in de energiemarkt veel te interessant om te stoppen. Ik wil graag blijven op mijn vakgebied.

‘De directe leiding van grote projecten probeer ik nu wel af te houden. Zo’n klus kost al gauw zestig tot tachtig uur per week. Dat wordt me toch wat veel. Ik ben in de loop van de tijd kieskeuriger geworden. Sommige opdrachten neem ik niet aan, omdat ik geen klik heb met de opdrachtgever. Dat kan ik me nu permitteren. Ik ben niet meer financieel afhankelijk van mijn klanten, zoals dertig jaar geleden.’

Marianne Moerman: ‘Voor het geld hoeven we het niet te doen. Het is simpel: mijn werk kleurt mijn leven. Op mijn 55ste ben ik begonnen met het ontwerpen van sieraden met afgedankte antieke vondsten als basis, zoals brochures en gespen. Ineens kwam ik, voormalig schooljuf, in de hippe modewereld terecht en waren mijn creaties te zien tijdens de Amsterdam Fashion Week. Ik geniet intens van het contact met modeontwerpers, stylisten en de zoektocht naar mooie materialen. We houden leuke vrienden aan mijn werk over.’

Max: ‘We hebben elkaar ’s avonds altijd wat te vertellen. Het lijkt misschien alsof we gescheiden levens leiden omdat we allebei nog werken, maar dat is niet zo. We proberen elke zondag samen iets leuks te doen, zoals wandelen of naar een theatervoorstelling. Ik ga ook geregeld mee naar antiekmarkten als Marianne spullen moet inkopen. Daar maken we dan een uitje van. Ik heb een technische achtergrond en vind het leuk om in zo’n compleet andere wereld rond te lopen. Ik heb er geen oog voor, nee. Meestal als ik met iets kom aanzetten, vindt Marianne dat niks.’

Max: ‘We weten allebei nog niet wanneer we gaan stoppen met werken. Nu is nu. Ik merk wel dat ik een dagje ouder word en sneller vermoeid ben. Vroeger racete ik op een dag naar Frankfurt op en neer voor een afspraak, dat doe ik niet meer.’

Marianne: ‘Ik ga niet stoppen omdat Max besluit dat het mooi geweest is. Bang dat we, als we er ooit mee ophouden, te oud zijn om te genieten van onze vrije tijd, ben ik niet. Het lijkt me een verschrikking om cruises te moeten maken met andere gepensioneerden. Daarbij, we gaan nu ook al op reis als we dat willen, bijvoorbeeld naar Toscane in Italië. We delen zelf onze tijd in. Deze zomer gaan we met de cabrio toeren in Frankrijk en Max gaat drie weken met onze jongste dochter naar Amerika. We zijn niet van die clubjesmensen. Dat is misschien ook een reden dat we graag doorwerken. Maar voor onze kinderen en kleinkinderen maken we altijd tijd vrij.’

‘Ik denk dat ik nu een betere reumatoloog ben dan vroeger’

PAUL VAN 'T PAD BOSCH (72)**Reumatoloog****Woont in** Medemblik**Is sinds** 2009 eigenaar van Reumacoach**Werkte tot** 2009 als reumatoloog in de Sint Maartenskliniek Nijmegen

Op mijn 63ste kreeg ik de behoefte een nieuwe richting te geven aan mijn carrière als reumatoloog. Ik had mijn hele leven voor een maatschap in de Maartenskliniek Nijmegen gewerkt. Het leek me aardig nu eens eigen baas te zijn. Ik had genoeg van de vergaderingen over de centen en wilde meer vrijheid. Daarom richtte ik in 2009 mijn eigen bedrijf op: Reumacoach. De afgelopen negen jaar heb ik als waarnemend reumatoloog gewerkt in diverse ziekenhuizen in Noord-Holland en nu werk ik in Leeuwarden. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik de plek van jonge specialisten bezet. Het Noorden is voor hen vaak onaantrekkelijk, er is hier altijd genoeg werk geweest.

‘Ik heb nooit overwogen te stoppen met werken toen ik mijn dienstverband in Nijmegen opzegde. Ik heb me altijd graag nuttig willen maken. Daarnaast vind ik het leuk om jonge reumatologen te laten zien dat de werkwijze die ik de afgelopen jaren heb ontwikkeld, heel goed werkt. Het is ook een beetje zelfverwerkelijking. Mijn visie: door veel tijd te steken in de communicatie met de patiënt, is de aanpak van klachten beter gefundeerd en dus efficiënter.

‘Ik werkte eerst drie en nu twee dagen per week. Dan heb je zeeën van tijd over om leuke dingen te doen. Ik denk dat ik nu een betere arts ben dan vroeger. Ik ben minder gehaast en vind mezelf completer: ik heb de overgang van de ouderwetse naar de moderne reumatologie meegemaakt. Daardoor weet ik, in tegenstelling tot jonge specialisten, bijvoorbeeld veel van revalidatie.

‘Langzamerhand ontstaat het gevoel dat ik lang genoeg heb gewerkt. De vlam dooft toch uit na je 70ste. Mijn jonge collega's lopen sneller en gebaren meer. Ik beweeg me, letterlijk, anders door de ziekenhuisgangen en heb toch een oude kop. Dat doet iets met je zelfbeeld. De jonge garde is er nu klaar voor om de boel te runnen. Ik wil ook voorkomen dat er incidenten gebeuren omdat ik niet goed ben aangepast aan nieuwe werkwijzen. Omgaan met het elektronische patiëntendossier wordt bijvoorbeeld steeds ingewikkelder.

‘Mijn vrouw en ik gaan elk jaar een aantal weken naar Spanje. Daar ben ik op afroep beschikbaar als reumatoloog. Ik ben aangemeld bij een aantal huisartsen. Ik heb daar al een stuk of veertig reumapatiënten behandeld. Dat wil ik graag blijven doen. Er gelden in Spanje minder strenge regels wat betreft de uitoefening van je vak als arts dan in Nederland. Hier ben ik straks mijn licentie kwijt, omdat ik niet meer meedoe aan de cursusmachine.

‘Ik ben niet bang dat ik me ga vervelen als ik stop met werken. Ik moet toch een keer leren bridgen en mijn golfswing oefenen.’